Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002925

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гирич Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Hyrych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-9032-6057

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 24-07-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: ТОВ «ЛІГ АГРО»

Код за ЄДРПОУ: 38246490

Місцезнаходження: вул. Лазаренка 1А, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14659

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.83

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова охорона енергетичної безпеки України
2. Criminal Law Protection of Ukraine's Energy Security

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи факультету № 1 Львівського державного університету внутрішніх справ «Протидія кримінальним правопорушенням, підслідним Національній поліції: правові, кримінологічні та криміналістичні аспекти» на 2024–2027 роки. Актуальність теми дослідження зумовлена зростанням значення енергетичної безпеки як складової національної безпеки держави, особливо в умовах збройної агресії проти України, посилення загроз об’єктам критичної інфраструктури та необхідності забезпечення належного рівня їх кримінально-правової охорони. Надійне функціонування енергетичного сектору є однією з ключових передумов стабільності економіки, обороноздатності держави та життєдіяльності населення. Метою дослідження є комплексне вивчення регламентації кримінальної відповідальності за посягання на енергетичну безпеку держави, аналіз теоретичних і практичних засад кримінально-правової охорони об’єктів енергетики, виявлення проблемних аспектів правозастосування та розроблення пропозицій щодо вдосконалення кримінального законодавства України. Об’єктом дослідження є суспільні відносини у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави.

Предметом дослідження виступає кримінально-правова охорона енергетичної безпеки України. Методологічну основу роботи становить комплекс загальнофілософських, загальнонаукових і спеціально-юридичних методів пізнання. Використано діалектичний, системно-структурний, догматичний, герменевтичний, порівняльно-правовий, статистичний та документальний методи, що забезпечило всебічне дослідження проблем кримінально-правової охорони енергетичної безпеки та формування обґрунтованих наукових висновків. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що воно є одним із перших комплексних досліджень кримінально-правової охорони енергетичної безпеки України. У роботі запропоновано передбачити в Кримінальному кодексі України загальну норму про відповідальність за посягання на енергетичну безпеку держави із визначенням предмета кримінального правопорушення через поняття об'єкта критичної інфраструктури та диференціацією відповідальності залежно від категорії його критичності. Доведено недосконалість чинного законодавства через відсутність можливості належного реагування на посягання на об'єкти енергетики, вчинені шляхом бездіяльності. У зв'язку з цим обґрунтовано необхідність використання в диспозиціях відповідних кримінально-правових норм поняття «діяння» замість поняття «дія». Запропоновано доповнити КК України новою статтею, яка встановлюватиме відповідальність за захоплення або утримання об'єкта критичної інфраструктури. Удосконалено підходи до розуміння енергетичної безпеки як об'єкта кримінально-правової охорони та визначено систему кримінально-правових норм, що забезпечують її захист. Обґрунтовано доцільність застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за окремі посягання на об'єкти енергетики. Запропоновано знизити розмір шкоди, необхідної для притягнення особи до кримінальної відповідальності за умисне знищення або пошкодження майна, з «великого» до «значного». Також сформульовано пропозиції щодо оптимізації системи кримінально-правових норм, удосконалення відповідальності за терористичний акт та розмежування відповідальності за погрозу його вчинення і безпосереднє вчинення такого діяння. Подальшого розвитку набули положення щодо соціальної обумовленості кримінально-правової охорони енергетичної безпеки, використання поняття «об'єкт критичної інфраструктури» як універсального предмета відповідних кримінальних правопорушень, а також підходи до визначення мінімального віку кримінальної відповідальності за найбільш небезпечні посягання на енергетичну безпеку держави. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання в науково-дослідній діяльності, правотворчому процесі, практиці правоохоронних і судових органів, а також у навчальному процесі під час викладання дисциплін кримінально-правового циклу. Запропоновані рекомендації можуть бути використані для вдосконалення кримінального законодавства та підвищення ефективності кримінально-правового забезпечення енергетичної безпеки України в умовах сучасних безпекових викликів. Основні результати дослідження апробовано у наукових публікаціях та доповідях на науково-практичних заходах. Висновки дисертації мають теоретичне та прикладне значення і спрямовані на підвищення ефективності кримінально-правової охорони енергетичної безпеки як важливої складової національної безпеки України.

2. The dissertation research was conducted within the framework of the scientific research program of Faculty No. 1 of Lviv State University of Internal Affairs, entitled "Counteracting Criminal Offenses Investigated by the National Police: Legal, Criminological and Forensic Aspects" for the period 2024–2027. The relevance of the study is determined by the growing importance of energy security as an integral component of national security, particularly under conditions of armed aggression against Ukraine, increasing threats to critical infrastructure facilities, and the necessity of ensuring an adequate level of criminal law protection thereof. The reliable functioning of the energy sector constitutes one of the key prerequisites for economic stability, national defense capability, and the normal functioning of society. The purpose of the study is to comprehensively examine the regulation of criminal liability for offenses against the energy security of the state, to analyze the theoretical and practical foundations of criminal law protection of energy facilities, to identify problematic aspects of law enforcement, and to develop proposals for improving Ukrainian criminal legislation. The object of the research is social relations arising in the sphere of ensuring the energy security of the state. The subject of the research is the criminal law protection of Ukraine's energy security. The methodological basis of the study consists of a complex of philosophical, general scientific, and special legal methods of cognition. The research employs dialectical,

systemic-structural, dogmatic, hermeneutic, comparative legal, statistical, and documentary methods, which ensured a comprehensive examination of the issues related to criminal law protection of energy security and facilitated the formulation of well-grounded scientific conclusions. The scientific novelty of the research lies in the fact that it represents one of the first comprehensive studies devoted to the criminal law protection of Ukraine's energy security. The dissertation proposes introducing into the Criminal Code of Ukraine a general provision establishing liability for encroachments upon the state's energy security, defining the subject matter of the offense through the concept of a critical infrastructure facility and differentiating liability according to the category of criticality of such facilities. The study demonstrates the shortcomings of the current legislation due to the absence of an effective mechanism for bringing to criminal liability persons who endanger energy facilities through omission. In this regard, the author substantiates the necessity of using the term "act" rather than "action" in the dispositions of the relevant criminal law provisions. It is further proposed to supplement the Criminal Code of Ukraine with a separate article establishing liability for the seizure or unlawful retention of a critical infrastructure facility. The research improves theoretical approaches to understanding energy security as an object of criminal law protection and identifies a system of criminal law provisions aimed at ensuring such protection. The study substantiates the expediency of applying criminal law measures to legal entities for certain offenses against energy facilities. It is proposed to reduce the threshold of damage required for criminal liability for intentional destruction or damage to property from "large-scale" to "significant" damage. The dissertation also formulates proposals aimed at optimizing the system of criminal law provisions, improving liability for terrorist acts, and distinguishing criminal liability for threats to commit a terrorist act from liability for the commission of the act itself. Further development has been achieved with respect to the concept of the social conditionality of criminal law protection of energy security, the use of the notion of a "critical infrastructure facility" as a universal subject matter of the relevant criminal offenses, and approaches to determining the minimum age of criminal liability for the most dangerous offenses against the state's energy security. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of their application in scientific research, legislative activities, law enforcement practice, judicial proceedings, and the educational process within criminal law disciplines. The proposed recommendations may contribute to improving criminal legislation and enhancing the effectiveness of criminal law mechanisms for safeguarding Ukraine's energy security under contemporary security challenges. The main results of the research have been presented in scientific publications and at academic and practical conferences. The conclusions of the dissertation possess both theoretical and practical significance and are aimed at increasing the effectiveness of criminal law protection of energy security as an essential component of Ukraine's national security.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гирич О. С. Поняття енергетичної безпеки за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 8. С. 323–325. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-8/75;
- 2. Гирич О. С. Кримінальна відповідальність за вчинення правопорушень у сфері енергетичної безпеки за законодавством країн Європейського Союзу. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 9. С. 293–295. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/69;
- 3. Гирич О. С. Міжнародний досвід запобігання злочинності у сфері енергетичної безпеки. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 11. С. 373–376. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-

11/86;

- 4. Авраменко О. В., Гирич О. С. Поняття енергетичної безпеки держави (досвід Республіки Польща). Українська поліцеїстика: теорія, законодавство, практика. 2025. № 4(16) С. 100–105. DOI: https://doi.org/10.32782/2709-9261-2025-4-16-18;
- 5. Гирич О. С. Правні аспекти енергетичної безпеки Європейського Союзу. Юридичний бюлетень. 2025. № 39. С. 98–104. DOI: https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2025.39.11;
- 6. Авраменко О. В., Гирич О. С. «Спеціальність» суб'єкта складів кримінальних правопорушень проти енергетичної безпеки України. Ерліхівський журнал. 2025. № 15. С. 21–27. DOI: https://doi.org/10.32782/ehrlichsjournal-2025-15.03;
- 7. Hyrych O. Signs of the subjective side criminal offenses against the energy security of Ukraine. Internal Security. 2025. № 2. P. 45–58. URL : 10.5604/10.5604/01.3001.0055.6591;
- 8. Гирич О. С. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони деяких складів кримінальних правопорушень, якими передбачено відповідальність за посягання на енергетичну безпеку України. Теорія та практика протидії злочинності в умовах правового режиму воєнного стану : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 07 листопада 2025 р.). Львів : ЛьвДУВС, 2025. С. 64–66;
- 9. Гирич О. С. Сучасний стан енергетичної безпеки України та Європи. Impact of Artificial Intelligence and Other Technologies on Sustainable Development: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conferenc (Dnipro, December 11–12). FOP Marenichenko V.V. Dnipro, Ukraine, 2025. С. 111–113;
- 10. Гирич О. С. Особливості криміналізації неправомірної поведінки в сфері торгівлі рідким паливом за законодавством Республіки Польща. Development of Education, Science and Business: Results 2025: Proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference (Dnipro, December 18–19). FOP Marenichenko V.V. Dnipro, 2025. Ukraine, С. 162–165.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U005075

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Авраменко Олексій Володимирович

2. Oleksiy V. Avramenko

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6572-3627

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козич Ігор Васильович
2. Ihor V. Kozych

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8746-1154

Додаткова інформація: scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57223180327; webofscience.com/wos/author/record/ACU-0837-2022

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федитник Василь Миколайович
2. Vasyl M. Fedytnyk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-2890-0780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Газдайка-Василишин Ірина Богданівна

2. Iryna B. Hazdayka-Vasylyshyn

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5536-814X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=PjsplKsAAAAJ; Scopus ID: 57220130905; Researcher ID: ADP-4084-2022

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мармура Олег Зіновійович

2. Oleh Z. Marmura

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6981-5377

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Грищук Віктор Климович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Грищук Віктор Климович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лісовська Валентина Юріївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна